FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 44453
Nom: Política escolar i psicopedagogia
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 3
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Periode
2211 - Màster Universitari en Psicopedagogia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2211 - Màster Universitari en Psicopedagogia	Formació comuna III	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

PAYA RICO ANDRES

PULIDO MONTES CRISTINA

RESUM

L'assignatura "Política escolar i psicopedagogia" persegueix mitjançant lectures d'articles científics i el debat en petit grup-seminari, el desenvolupament de l'esperit crític i l'anàlisi política de tots aquells temes o qüestions educatives que afecten al sistema educatiu. Les reflexions políticament fonamentades, l'anàlisi crítica dels diferents aspectes pedagògics i la cosmovisió en clau política dels fenòmens educatius, porten a desenvolupar la competència del pensament crític, necessari també per a l'acompliment professional del psicopedagogo/a escolar. L'elaboració i defensa d'un assaig crític, subjectiu i reflexiu per part de l'alumnat que cursa l'assignatura, facilita la labor de pensament i introspecció política i analítica, gràcies a les lectures i comprensió de les dimensions socials i polítiques de l'educació en els seus aspectes menys visibles o tangibles, però determinants de la praxi psicopedagògica. Aquesta assignatura contribueix especialment a l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) 4 (Educació de qualitat), 10 (Reducció de les desigualtats) i 16 (Pau, justícia i institucions sòlides), mitjançant l'anàlisi crítica de les polítiques educatives, la promoció de l'equitat i la inclusió, així com el foment del pensament crític, la participació democràtica i el compromís amb una educació orientada a la justícia social. En aquesta assignatura es promourà el coneixement del marc normatiu i dels principis fonamentals de la Llei orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual. Es treballaran continguts relacionats amb la igualtat i la perspectiva de gènere, i es prestarà una atenció especial a les estratègies de prevenció, sensibilització i detecció de situacions de violència sexual en l'àmbit educatiu. Així mateix, s'integraran

pràctiques docents orientades a la prevenció i detecció de les violències sexuals, en coordinació amb els recursos institucionals i els protocols establerts per la Universitat de València.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No hi ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

2211 - Màster Universitari en Psicopedagogia

Actuar amb professionalitat i comportament ètic en l'exercici de les seues tasques.

Avaluar i diagnosticar els aprenents en els diferents aspectes del desenrotllament (aptituds, interessos, personalitat, motivación....) amb l'objectiu d'adoptar les mesures ordinàries i extraordinàries d'atenció a la diversitat.

Avaluar processos de desenrotllament i aprenentatge humà, tant normals com atípics, al llarg del cicle vital.

CB10 - Posseir les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'un mode que haurà de ser en gran manera autodirigit o autònom.

CB7 - Saber aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

CB8 - Ser capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

CB9 - Saber comunicar les seues conclusions (i els coneixements i raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'un mode clar i sense ambigüitats

Col·laborar amb el professorat en l'exercici de la funció docent, tutorial i en la d'organització dels centres educatius i Assessorar-li i col·laborar amb ell en el disseny de procediments i instruments d'avaluació, tant dels aprenentatges de l'alumnat, com del mateix procés d'ensenyança, així com en tècniques de dinàmica i maneig de grup, resolució de conflictes, mediació escolar i foment de la convivència i valors democràtics.

Conéixer, comprendre i valorar críticament les polítiques educatives i els seus fonaments ideològics, en els contextos nacional i internacional a fi de poder assessorar i intervindre en el disseny i execució de les mateixes.

Desenvolupar la capacitat d'autoformació de les persones i la busca de recursos per al seu desenrotllament professional al llarg de la vida.

Desenvolupar la innovació i la creativitat en la pràctica professional i aplicar els coneixements teòrics i els avanços científics a la pràctica professional i a la investigació.

Diagnosticar, assessorar, previndre i intervindre a fi d'afavorir el desenvolupament i l'aprenentatge en persones amb necessitats educatives especials, trastorns de l'aprenentatge i amb risc d'exclusió educativa i/o social.

Dissenyar, aplicar i avaluar programes, processos, recursos i pràctiques educatives dirigides a qualsevol persona o grup social prenent en consideració el seu nivell de desenrotllament, les seues necessitats i limitacions, així com els contextos multiculturals.

Dissenyar, assessorar, coordinar i avaluar programes i mesures de compensació de les desigualtats educatives; analitzar les necessitats i demandes referides a l'escolarització d'alumnes en situació de desavantatge social, familiar o personal , així com aquelles condicions personals i socials que faciliten o dificulten el procés d'ensenyança i aprenentatge de l'alumnat i la seua adaptació a l'àmbit escolar.

Dissenyar, avaluar i adaptar processos d'ensenyança - aprenentatge als models de convivència en els distints contextos socials, lingüístics i culturals en els que exercisca el seu treball.

Dissenyar, implementar, coordinar i avaluar intervencions i programes d'orientació psicopedagògica sobre el procés d'ensenyança-aprenentatge, sobre l'adaptació personal i social i sobre les eixides professionals de l'alumnat.

Emetre informes tècnics, peritatges i auditories relacionats amb el lloc de treball i analitzar, dissenyar i promoure processos d'ensenyança i aprenentatge per mitjà de l'ús de diferents llenguatges, mitjans i recursos.

Mantindre un comportament reflexiu i crític davant de la realitat social i educativa i afavorir els canvis, transformacions i innovacions que porten a millorar la qualitat de vida individual i social.

Millorar la qualitat de l'exercici professional i, en particular, la pròpia formació i desenrotllar estratègies que faciliten la col·laboració, la creació de xarxes, la implicació dels diferents agents educatius i/o socials que participen en processos psicoeducatius.

Posseir i comprendre coneixements que aporten una base o una oportunitat per a ser originals en el desenrotllament i/o aplicació d'idees, sovint en un context d'investigació.

Promoure, organitzar i avaluar quantes mesures d'assessorament i intervenció possibiliten una millor implicació i capacitació de les famílies en l'educació dels seus fills, així com la seua participació i col·laboració amb centres escolars i amb altres institucions, tant en la dimensió personal, com en l'evolutiva i/o la social.

Promoure i/o col·laborar en la implementació dels processos de qualitat, innovació i millora de l'educació, així com en la investigació sobre els mateixos i assessorar i col·laborar amb el professorat per a la millora dels processos d'ensenyança / aprenentatge.

Que els estudiants s'impliquen de manera general i transversal, en l'aplicació i defensa de tots els drets fonamentals i democràtics, així com els principis de millora social

Reunir i interpretar dades rellevants per a emetre juís psicopedagògics que incloguen una reflexió sobre qüestions d'índole social, científica o tècnica.

Treballar amb la comunitat per a desenrotllar, implementar i avaluar plans d'acció amb mires de millora econòmica, social, educativa i de l'ocupació i projectes, servicis, polítiques i pràctiques psicoeducatives, a fi de donar resposta a les necessitats de les persones, organitzacions i/o col·lectius específics en col·laboració amb altres professionals i agents socials.

Usar les tecnologies de la informació i la comunicació per a obtindre, elaborar i proporcionar informació educativa i pròpia de les ocupacions (bases de dades, programes informáticos...) .

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Escola i participación política

En aquest bloc de contingut reflexionem sobre tots els aspectes de la participació escolar: conceptualització i tipus de participació, obstacles i dificultats, espais i agents de participació, estratègies i formació per a la participació, etc.

2. Fracàs escolar, exclusió social i polítiques d¿educació inclusiva

En aquest bloc de contingut reflexionem sobre la conceptualització del fracàs escolar lligat al rendiment educatiu i/o l'èxit escolar, així com a l'exclusió social com a conseqüència del mateix i la proposta d'una educació inclusiva en una societat inclusiva que persegueixi una formació de tots i per a tots, de qualitat, equitativa i justa social i pedagògicament parlant.

3. Política escolar i neoliberalisme

En aquest bloc de contingut reflexionem sobre el paper de l'Estat i el mercat en l'educació d'un món globalitzat marcat per les polítiques neoliberals i neoconservadores. La llibertat d'ensenyament i el dret a l'educació, s'esgrimeixen com a arguments en una escola dual, segregadora i competitiva que busca la inserció professional i la mercantilització de l'educació, enfront d'altres objectius d'índole més social i pedagògica.Irrupció del capitalisme digital i de les corporacions digitals en educació.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	2,00
Treball en grup	7,00
Teoria	4,00
Pràctiques a l'aula	9,00
Total hores	**22,00**

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	15,00
Estudi i treball autònom	25,00
Preparació de classes	10,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	**50,00**

METODOLOGIA DOCENT

Les metodologies docents emprades al mòdul són: les classes magistrals, el debat-seminari col·lectiu, les lectures d'articles científics sobre política escolar i psicopedagogia, així com la realització d'un assaig crític i reflexiu sobre un aspecte sociopolític de l'escola i/o l'educació.

educació.

AVALUACIÓ

L'avaluació comprendrà:
• Activitats pràctiques, seminaris de debat, lectures crítiques i activitats de seguiment de l'assignatura, en les quals es valorarà especialment la participació activa, la capacitat d'anàlisi crítica i la implicació de l' estudiant en el desenvolupament de l'assignatura. (Tindrà un valor del 10 per 100 de la qualificació final).
• Elaboració d'un assaig crític individual i de les activitats preparatòries vinculades al seu desenvolupament, en les quals es valorarà la capacitat de reflexió, argumentació, anàlisi crítica, síntesi i utilització rigorosa de fonts acadèmiques. (Tindrà un valor del 20 per 100 de la qualificació final).
• Exposició i defensa oral de l'assaig crític individual, en la qual es valorarà la qualitat de l'argumentació, la capacitat de comunicació acadèmica, la claredat expositiva i la defensa fonamentada de les idees presentades. (Tindrà un valor del 20 per 100 de la qualificació final).
• Els continguts teòrics i pràctics de l'assignatura s'avaluaran mitjançant la realització d'un assaig crític individual de caràcter acadèmic, que constituirà la prova escrita final de l'assignatura. Seran objecte d' avaluació tots els continguts treballats durant el desenvolupament de la mateixa. (Tindrà un valor del 50 per 100 de la qualificació final).
• El valor concret de les qualificacions dels apartats anteriors, o d'aquells en què se subdividisquen, podrà ser especificat per cada professor o professora en la seua programació docent a l'inici de cada curs, respectant en tot cas els percentatges generals establerts en aquesta guia docent.
• Totes les activitats d'avaluació seran recuperables en segona convocatòria. La recuperació consistirà en la realització de les activitats o proves establertes pel professorat responsable, garantint l'avaluació de les competències i resultats d'aprenentatge previstos en l'assignatura.
Criteris d'avaluació
Totes les informacions susceptibles de ser avaluades ho seran en funció dels següents criteris:
• Fonamentació teòrica.

• Comprensió dels continguts treballats.
• Rigor metodològic.
• Precisió conceptual.
• Capacitat d'anàlisi i síntesi.
• Claredat en l'exposició.
• Elaboració personal, incloent-hi elements crítics i arguments ben fonamentats.
• Correcció expositiva.
• Capacitat per relacionar teoria, política educativa i pràctica psicopedagògica.
• Fonamentació bibliogràfica i documental.
Donada la finalitat de l'assignatura, pel que fa als treballs individuals o en grup, l'estudiantat haurà d' abstindre's de realitzar còpies literals de textos siga quin siga el seu format: llibres, revistes, documents impresos o electrònics, pàgines web o qualsevol altre material. Tota la documentació utilitzada haurà de ser tractada mitjançant un sistema adequat de citació i referenciació acadèmica.
Normativa de la Universitat de València sobre actuacions fraudulentes i ús de la intel·ligència artificial
La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes (ACGUV 123/2020).
L'ús de tecnologies, inclosa la intel·ligència artificial, que no haja sigut prèvia i expressament autoritzat pel professorat per a l'elaboració de materials o activitats d'avaluació implicarà que aquests no es consideren d'autoria pròpia i seran tractats d'acord amb la normativa vigent i amb el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la Universitat de València (ACGUV 300/2023, DOGV núm. 9747, de 18 de desembre de 2023).

BIBLIOGRAFIA

Díez-Gutiérrez, E. J. (2021). Gobernanza híbrida digital y Capitalismo EdTech: la crisis del COVID-19 como amenaza. Foro de Educación, 19(1), 105-133. doi: http://dx.doi.org/10.14516/ fde.860

ESCUDERO MUÑOZ, Juan Manuel (2005) Fracaso escolar, exclusión educativa ¿De qué se excluye y cómo? en Profesorado, revista de currículum y formación del profesorado, 1, (1)

Fernández-González, N. (2016). Repensando las políticas de privatización en educación: El cercamiento de la escuela. Archivos Analíticos de Políticas Educativas, 24(123). http://dx.doi.org/10.14507/epaa.24.2509

Saura, G. (2025). El fetichismo de las mercancías digitales en educación. Cuadernos de Pedagogía Crítica, 5(45), 1–15. https://doi.org/10.1590/CC298813

ORAISÓN, María Mercedes y PÉREZ, Ana María (2006) Escuela y participación: el difícil camino de la construcción de ciudadanía en Revista Iberoamericana de educación, Nº 42, 2006, págs. 15-30

PAYA RICO, Andrés (2020). Inclusive and Special Education Policies in South America. Oxford Research Ecyclopedia of Education. https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190264093.013.1030

Pulido-Montes, C., & Lázaro, L. M. (2023). Escuelas "privadas" financiadas con fondos públicos: Un estudio de los casos de Inglaterra y España. Archivos Analíticos de Políticas Educativas, 31(93). https://doi.org/10.14507/epaa.31.7901

VIÑAO FRAGO, Antonio (2012) El desmantelamiento del derecho a la educación: discursos y estrategias neoconservadoras en Áreas. Revista Internacional de Ciencias Sociales nº 31, p. 97-